

El llenguatge

Aconsellar els amics

Sobre el calc sintàctic del castellà que consisteix a introduir un complement directe, quan és de designació personal, amb la preposició a, caldria insistir-hi més que sovint, perquè tenim ocasió de comprovar que són molts els qui semblen disposats a no renunciar-hi i continuen escrivint impertorbablement Convoquen «als» senadors, Acompanya «a» l'artista, Vol convèncer «a» persones amigues... Es clar que és molt possible que els responsables d'aquestes construccions no es comptin entre els nostres pacients lectors i aleshores, naturalment, tant és insistir-hi com no.

Però hi ha alguns casos que presenten algun aspecte particular que sí que val la pena de posar en relleu. Ens referim, ara, a aquells verbs que admeten —o duen sovint— un complement directe de designació personal, però que a causa de llur especial significat poden admetre també un complement de la mateixa natura —és a dir, directe o acusatiu— de designació no personal, en el qual cas el primer passa, com desplaçat, a constituir el complement indirecte. Això s'esdevé especialment amb verbs de comunicació, els complements dels quals solien designar la cosa comunicada i la persona a qui es comunica aquesta cosa. En el cas de dos verbs com escriure telefonar el complement directe, si en duen, designa sempre una cosa, la materialitat del missatge —la carta— o el contingut —la notícia, que hi aniria, etc—, i el complement de designació personal és sempre l'indirecte, encara que manqui el primer: Escric a la meua cosina; Telefono a l'amig B (o L'escric i L' telefono, però no «El telefono», com algú diu). Però en verbs com aconsellar o advertir hi ha dues possibilitats: que s'usin en sentit absolut, és a dir, sense cap esment de la cosa aconsellada o advertida, i que aquesta cosa sigui esmentada explícitament per mitjà d'un terme de l'oració. En el primer cas tindriem Aconsello els amics i Vaig advertir la mestressa —doncs, sense introduir el complement, que é directe, per la preposició a, encara que sigui de designació personal—, i en el segon Aconsello als amics que ho facin i Vaig advertir a la mestressa que es preparés, amb les designacions personals, als amics i a la mestressa, introduïdes per la preposició a, havent estat desplaçades a la condició de complements indirectes.